

НАКАЗИ ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПЛАНУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ЧЕСЬКІЙ І СЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІКАХ

Анотація. Завдяки державних закупівель постачальники отримують можливість здійснювати об'ємні поставки. Реалізується соціально значуща частина доступних ресурсів. Договори про закупівлю за державні кошти передбачають відносно стабільні ділові відносини з безпечним фінансуванням. Для підприємця, який отримує державне замовлення, ризику за надані послуги мінімізується і він отримує узгоджену винагороду. Щоб забезпечити прозорий та недискримінаційний доступ до цих договорів, також допомагають нові директиви ЄС та їхні подальші внутрішні норми. Внесок статті полягає в обговоренні нововведень. А саме, полягає в тому, щоб з'ясувати, чи можна укласти договори в менш формальний спосіб, а також чи є потреба у детальному розміщенні електронних матеріалів.

Ключові слова: державні закупівлі, договір про закупівлю за державні кошти, постачання, ділові відносини, право Європейського Союзу, економіка.

CHANGE ORDERS OF PUBLIC PROCUREMENT IN CZECH REPUBLIC AND SLOVAK REPUBLIC

Summary. Under public contracts, suppliers are able to make large-scale deliveries. There is a large part of socially available resources. Under public contracts, there is a relatively stable business relationship with secured financing, and the risk of not getting the agreed payoff is minimized for the contractor who gets the contract. In order to be transparent and non-discriminatory in the procurement process, the new European Union directives and the related domestic regulation are also intended to contribute. The contribution is a comparison of the previous and the adjustments. It is mainly about finding out whether the contracts can be entered in less formal way and whether the electronization of the assignment is begin extended here.

Key words: public procurement, public contract, deliveries, business relationships, European Union law, economy.

ПРИКАЗЫ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПЛАН ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В ЧЕШСКОЙ И СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКАХ

Аннотация. Благодаря государственных закупок поставщики получают возможность осуществлять объемные поставки. Реализуется социально значимая часть доступных ресурсов. Договоры о закупке за государственные средства предусматривают относительно стабильные деловые отношения с безопасным финансированием. Для предпринимателя, который получает государственный заказ, риски за предоставленные услуги минимизируется и он получает согласованную вознаграждение. Чтобы обеспечить прозрачный и недискриминационный доступ к этим договорам, также помогают новые директивы ЕС и их дальнейшие внутренние нормы. Вклад статьи заключается в обсуждении нововведений. В частности, заключается в том, чтобы выяснить, можно ли заключать договоры в менее формальной способ, а также есть ли необходимость в детальном размещены электронных материалы.

Ключевые слова: государственные закупки, договор о закупке за государственные средства, поставка, деловые отношения, право Европейского Союза, экономика.

УДК 005.591.6

Черноіванова Г.С.

кандидат економічних наук,

докторант, доцент менеджменту та бізнесу

Харківського національного університету імені Семена Кузнеця

Chernoivanova G.S.

Candidate of Economic Science,

Doctoral, Associate Professor of "Management and Business" Department

Simon Kuznets Kharkov National University of Economics

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ СКЛАДОВОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У статті узагальнено теоретичні підходи до механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства; обґрунтовано складові механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства; визначено, обґрунтовано склад кожної підсистеми механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства; обґрунтовано підхід до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства.

Ключові слова: підсистеми механізму організаційно-економічного забезпечення, підсистема забезпечення, цільова підсистема, формування механізму.

Вступ та постановка проблеми. Інноваційна діяльність та інноваційна праця пов'язані з високим ступенем ризику та невизначеністю отриманих результатів.

У зв'язку з цим необхідне застосування відповідного механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства.

Формування ефективного механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною діяльністю та інноваційною працею є актуальним у зв'язку з необхідністю покращення управління інноваційною складовою підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню методології механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваціями присвячені праці таких зарубіжних та українських вчених, як, зокрема, В.Г. Федоренко, Л.І. Федулова, Т.І. Лепейко, О.В. Сотнікова, А.В. Шевченко, П. Друкер, А.А. Турило, М.М. Єрмошенко, Л.М. Ганущак-Єфіменко. Це ще раз підтверджує актуальність питань формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства. М.М. Єрмошенко, Л.М. Ганущак-Єфіменко [1] включають до організаційно-економічного механізму управління інноваціями обґрунтовані принципи, методи та організаційні структури. Автори відокремлюють таку підсистему, як ресурсне забезпечення. В.Г. Федоренко, О.В. Сотнікова [2] для формування організаційно-економічного механізму управління інноваціями пропонують використовувати функціонально-цільову схему управління підприємством. А.А. Турило [3] розглядає організаційно-економічний механізм управління інноваціями. А.В. Шевченко, формуючи організаційно-економічний механізм управління інноваційною діяльністю підприємства [4], акцентує увагу тільки на стратегічному аспекті управління. Зокрема, серед авторів немає єдності стосовно етапів та складових формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваціями.

Однак у всіх цих роботах не визначено єдиного підходу до переліку етапів та складових, не узгоджено їх зміст, не виділено особливості формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства, що свідчить про актуальність розробки методологічного підходу до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства, що разом з невирішеністю окремих наукових та практичних питань в цій галузі зумовило вибір теми, мети й основних завдань дослідження.

Метою роботи є обґрунтування й розробка теоретико-методологічного підходу до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено такі наукові завдання:

1) узагальнити теоретичні підходи до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства;

2) визначити складові механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства;

3) уточнити зміст елементів механізму забезпечення організаційно-економічного механізму;

4) розробити підхід до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства.

Результати дослідження. Оскільки в економічній літературі [1–8] відсутня чіткість у визначенні складових механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства, то обґрунтовано теоретичні засади формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства, виявлено його етапи та особливості, а також сформульовано такі концептуальні положення підходу, що пропонується.

По-перше, оскільки ми в дефініцію «інноваційна складова» включаємо сполучення інновацій та інноваційної праці, то під час обґрунтування теоретичних засад до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства будемо спиратись саме на цю точку зору.

По-друге, механізм організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства містить також систему забезпечення, підсистеми забезпечення та складові, а саме функціональну та цільову. Механізм пропонується формувати за послідовністю, яка зображена на рис. 1.

Рис. 1. Послідовність формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства

По-третє, до функцій управління інноваційною складовою підприємства, згідно з раніше проаналізованими підходами, будемо відносити загальні функції управління, такі як планування, організація, мотивація, контроль та регулювання. Тому формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства містить такі функціональні підсистеми, як планування, організація, мотивація, контроль та регулювання.

По-четверте, підсистема забезпечення механізму організаційно-економічного забезпечення включає такі види

забезпечення, як організаційне, економічне, інформаційне, ресурсне та функціональне. До підсистеми забезпечення також відносять принципи, підходи, функції, методи та інструменти управління інноваційною складовою підприємства. Механізм організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства включає також критерії оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Склад підсистем механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства зображено на рис. 2.

По-п'яте, узагальнення наявних методів, які використовуються до управління інноваціями, дало змогу виявити, що найбільш важливими є адміністративні, економічні, соціально-психологічні, організаційно-правові, а також організаційне нормування.

По-шосте, для управління інноваційною складовою пропонується використовувати як загальні принципи управління (принципи цілеспрямованості, системності, цілісності, альтернативності, ієрархічності, динамічності, планованості), так і специфічні принципи управління (принципи системності, комплексності, гнучкого реагування, обґрунтованого ризику на всіх етапах життєвого циклу інновацій, структурності, орієнтації переважно на інновації).

По-сьоме, в економічній літературі [1–8] відсутня чіткість у визначенні складових механізму організаційно-економічного забезпечення, тому проведено аналіз наявних підходів до його формування.

Для формування механізму організаційно-економічного забезпечення В.Г. Федоренко, Л.І. Федулова пропонують [2] використовувати структуру організаційно-економічного механізму управління розвитком інновацій підприємства, яка містить такі складові, як підсистема забезпечення, організаційно-економічні важелі, які враховують інноваційну діяльність підприємства, функціональна підсистема, відповідні цілі підприємства. До підсистеми забезпечення автори включають нормативне, інформаційне, фінансове забезпечення та технологічну готовність підприємства до інновацій; прогресивне обладнання та «резерви виробничих площ та потужностей» [2]. До функціональної підсистеми автори, як і ми, відносять такі функції загального управління, як планування, організація, контроль, регулювання, мотивація, але доповню-

ють функціональну підсистему такими функціями, як стратегічний аналіз та управлінський облік. Автори також акцентують увагу на тому, що загальні функції управління, які вони включають до функціонального забезпечення, повинні мати взаємозв'язок з інноваційною діяльністю підприємства, з чим можна погодитися. До організаційно-економічних важелів В.Г. Федоренко, Л.І. Федулова відносять [2]: прогресивну організаційну структуру, мережеву взаємодію; стимулювання (мотивацію) виконавців; амортизаційну політику та внутрішні венчури. Слід зазначити, що автори не розглядають усі види інноваційних цілей (наприклад, першого рівня, другого рівня; довгострокові, середньострокові та короткострокові).

Як підкреслюють В.Г. Федоренко, Л.І. Федулова, механізм організаційно-економічного забезпечення управління інноваціями повинен бути завжди спрямований на досягнення встановлених цілей за допомогою врахування відповідних чинників, а саме економічних, організаційно-управлінських та соціально-психологічних. Автори також пропонують організаційно-економічний механізм управління інноваціями підприємства формувати з таких елементів [2]: ресурси управління; функції управління; загальні методи та інструменти управління; методи інноваційного менеджменту; система цільових індикаторів виміру ефектів інновацій (обсяг затрат на НДДКР, рівень наукоємності, рівень продуктивності праці, ефективність інвестицій в інновації, рівень конкурентоспроможності підприємства). На основі системи індикаторів автори роблять висновки про забезпечення результативності інноваційної системи підприємства та включають цей етап у механізм організаційно-економічного забезпечення управління інноваціями.

У роботі [5] автори підкреслюють, що організаційно-економічний механізм управління містить такі елементи, як принципи та задачі управління, методи, форми й інструменти управління, організаційна структура управління підприємством та його персонал, інформація, засоби обробки. У структуру організаційно-економічного механізму забезпечення автори включають три системи, а саме забезпечення, функціональну та цільову. До системи забезпечення вони відносять підсистеми правового, ресурсного, нормативно-методичного, наукового, технічного, інформаційного забезпечення. До функціональної підсистеми автори також включають планування, організацію, контроль, регулювання, мотивацію та регулювання. Цільова система, як вважають автори, містить цілі й основні результати діяльності підприємства, а також критерії вибору й оцінки досягнення певних цілей та результатів діяльності підприємства.

Варто зазначити, що ми до елементів підсистеми забезпечення організаційно-економічного механізму відносимо також персонал, принципи, інструменти, інформацію, оргструктуру управління підприємства, але слід до них додати такі елементи (рис. 2), як підходи, функції та методи управління, ресурси та нормативи. Структура організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою [5] підприємства також у нас складається з трьох підсистем, а саме забезпечення, функціональної та цільової.

О.В. Озаріна вважає, що для формування організаційно-еко-

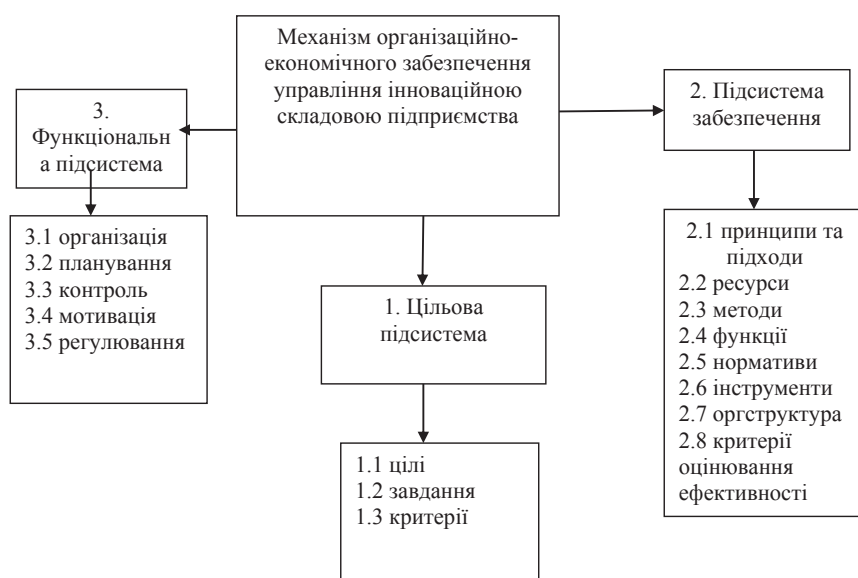

Рис. 2. Склад підсистем механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства

мічного механізму необхідно використовувати стратегічний альянс як «форму співпраці» [6].

Цільова підсистема складається з цілей, задач та критеріїв. Вчені формулюють цілі управління інноваціями з різних точок зору. М.М. Єрмошенко, Л.М. Ганущак-Єфіменко вважають, що цілі різних рівнів допомагають координувати тісну взаємодію між підрозділами підприємства, які здійснюють інноваційну діяльність.

Організаційне забезпечення, як вважає В.М. Нижник, впливає на роботу усіх інших підсистем, у нашому випадку – на роботу таких підсистем, як інформаційна, ресурсна, економічна та функціональна.

Ці види забезпечення перебувають всередині підприємства. Функціональне забезпечення відноситься до специфічного виду забезпечення всередині кожної функціональної підсистеми.

І.В. Радіонова, В.М. Нижник вважають, що побудову механізму необхідно розпочинати з формулювання інноваційної мети. В.М. Нижник акцентує увагу на тому, що основна мета побудови механізму «полягає у розробці та запровадженні організаційних, економічних та нормативно-правових заходів забезпечення сприятливих умов для підвищення інноваційного потенціалу на основі здійснення трансферу технологій» [7]. Автор також підкреслює, що усі підсистеми механізму організаційно-економічного забезпечення повинні мати «тісні прямі і зворотні зв'язки» [7].

А.В. Шевченко також підкреслює, що процес управління інноваціями повинен розпочинатися з форму-

лювання цілей. Автор, спираючись на дослідження Л.І. Федулової, пропонує ґрунтовну класифікацію цілей управління інноваційною діяльністю [4, с. 30]. До головної мети управління інноваціями автори відносять створення системи взаємодії всіх учасників інноваційного циклу. Класифікація цілей представлена за такими ознаками, як організаційно-управлінські цілі, економічні цілі та соціально-культурні. Кожна система цих видів цілей поділяється на довгострокові, середньострокові та короткострокові цілі.

Висновки. Наукова новизна одержаних результатів полягає в такому:

1) узагальнено теоретичні підходи до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства;

2) обґрунтовано складові механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства;

3) визначено, обґрунтовано склад кожної підсистеми механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства;

4) обґрунтовано підхід до формування механізму організаційно-економічного забезпечення управління інноваційною складовою підприємства.

Майбутнім напрямом дослідження у цій предметній галузі може стати оцінка ефективності функціонування механізму організаційно-економічного управління інноваційною складовою підприємства.

Список використаних джерел:

1. Єрмошенко М.М., Ганущак-Єфіменко Л.М. Економіка та управління інноваційною діяльністю: навчальний посібник. Київ: Національна академія управління, 2011. 528 с.
2. Управління інноваційним розвитком підприємства: монографія / В.Г. Федоренко, Л.І. Федулова, П.І. Безус, С.В. Федоренко, О.В. Сотнікова, Ю.В. Пінчук, Ю.Б. Пінчук, М.С. Федоренко, С.В. Палиця / заг. ред. В.Г. Федоренко, Л.І. Федулової. Київ: ТОВ «ДСК центр», 2014. 346 с.
3. Турило А.А. Основи управління інноваційним розвитком підприємства: монографія. Кривий Ріг: Вид. Козлов Р.А., 2017. 307 с.
4. Шевченко А.В. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційною діяльністю підприємства: монографія. Київ: НАУ, 2007. 143 с.
5. Бібліотека українських авторефератів. URL: <http://librar.org.ua>.
6. Азарян Е.М., Крамчанинова М.Д. Система управління промисловим підприємством в умовах стратегічного партнерства: монографія. Донецьк: ДонГУЕТ, 2006. 156 с.
7. Інноваційне управління промисловими підприємствами в системі ефективного використання конкурентного потенціалу: монографія / за наук. ред. В.М. Нижник. Хмельницький: ХНУ, 2014. 547 с.
8. Goffin K., Mitchell R. Innovation Management. NY: Palgrave Macmillan, 2010. 416 p.

ФОРМИРОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. В статье обобщены теоретические подходы к механизму организационно-экономического обеспечения управления инновационной составляющей предприятия; обоснованы составляющие механизма организационно-экономического обеспечения управления инновационной составляющей предприятия; определен, обоснован состав каждой подсистемы механизма организационно-экономического обеспечения управления инновационной составляющей предприятия; обоснован подход к формированию механизма организационно-экономического обеспечения управления инновационной составляющей предприятия.

Ключевые слова: подсистемы механизма организационно-экономического обеспечения, подсистема обеспечения, целевая подсистема, формирование механизма.

FORMATION OF THE MECHANISM OF ORGANIZATIONAL-ECONOMIC SUPPORT OF THE MANAGEMENT OF THE INNOVATIVE COMPOUND ENTERPRISE

Summary. The paper summarizes theoretical approaches to the mechanism of organizational and economic management of the innovative component of the enterprise; substantiates the components of the mechanism of organizational and economic management of the innovative component of the enterprise; the composition of each subsystem of the mechanism of organizational and economic support for the management of the innovative component of the enterprise has been determined and justified; the approach to formation of the mechanism of organizational-economic maintenance of management of an innovative component of the enterprise is proved.

Key words: subsystems of the mechanism of organizational and economic support, subsystem of support, target subsystem, mechanism formation.